Şüphesiz Allah -Azze ve Celle-; “Kim Allah’ın indirdiği hükümlerle hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir”

İbn Abbas -radıyallahu anhuma-'dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: Şüphesiz Allah -Azze ve Celle-; “Kim Allah’ın indirdiği hükümlerle hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir” [Mâide, 44], “...işte onlar zalimlerin ta kendileridir” [Mâide, 45] ve “...işte onlar fasıkların ta kendileridir” [Mâide, 47] âyetlerini indirmiştir. İbn Abbas -radıyallahu anh- şöyle demiştir: Allah bu âyetleri, Câhiliye döneminde biri diğerine üstünlük sağlayıp tahakküm kurmuş iki Yahudi kabilesi [Beni Nadîr ve Beni Kurayza] hakkında indirdi. Aralarında şöyle bir anlaşma yapmışlardı: Üstün konumdaki kabilenin, zayıf düşürülmüş kabileden öldürdüğü her bir kişi için elli vesk; zayıf kabilenin, üstün kabileden öldürdüğü her bir kişi için ise yüz vesk diyet ödenecekti. Bu haksız uygulama, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-Medine’ye gelinceye kadar sürdü. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine’ye geldiğinde her iki kabile de onun otoritesi karşısında boyun eğdi. O sıralarda Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- henüz beldede hâkimiyetini tam anlamıyla ortaya koymamış, aralarında barış hâli sürdüğünden onları bu uygulamayı terk etmeye zorlamamıştı. Derken zayıf konumdaki kabile, üstün kabileden birini öldürdü. Üstün kabile haber göndererek: ‘Bize yüz vesk diyeti ödeyin’ dedi. Zayıf kabile ise şu cevabı verdi: ‘Dinleri, soyları ve yurtları bir olan iki kabile arasında, birinin diyetinin diğerinin yarısı sayıldığı nerede görülmüştür? Biz bunu size sırf haksız baskılarınız ve gücünüz sebebiyle veriyorduk. Artık Muhammed geldiğine göre bunu size asla ödemeyeceğiz! Bu durum üzerine aralarında neredeyse savaş çıkacaktı. Sonunda Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i aralarında hakem tayin etmeye karar verdiler. Ancak üstün konumdaki kabile kendi arasında şöyle dedi: ‘Vallahi Muhammed, sizden öldürülen için onların ödediğinin iki katını size verdirmez.’ —Gerçekten de doğru söylüyorlardı; zira o fazla miktarı sadece baskı ve üstünlükleriyle zorla alıyorlardı.— Bunun üzerine: ‘Siz Muhammed’e birilerini gönderin; eğer istediğiniz hükmü verirse kabul edin, vermezse sakının ve onun hükmüne uymayın’ dediler. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ne hüküm vereceğini öğrenmek amacıyla bazı münafıkları gizlice gönderdiler. Onlar geldiğinde Allah -Azze ve Celle-, Rasûlüne onların gizli niyetlerini ve kurdukları tuzağı bildirdi. Ardından şu âyetleri indirdi: “Ey Peygamber! Küfürde birbirleriyle yarışanlar seni üzmesin. Bunlar, ‘İman ettik’ dedikleri hâlde kalpleri iman etmemiş olanlardır...” [Mâide, 41] ve “Kim Allah’ın indirdiği hükümlerle hükmetmezse işte onlar fasıkların ta kendileridir.” [Mâide, 47] İbn Abbas -radıyallahu anh- sözlerini şöyle tamamladı: Vallahi bu ayetler işte bu iki kabile hakkında inmiştir ve Allah -Azze ve Celle- bu ayetlerle özellikle onları kastetmiştir.

[Hasen hadis] [Ahmed rivayet etmiştir]

Medine Yahudilerinden Beni Kurayza ve Beni Nadîr kabileleri vardı. Câhiliye döneminde bu iki kabileden biri diğerini ezip boyunduruk altına almıştı. Sonunda aralarında anlaşıp şu esas üzerinde sulh yaptılar: Üstün ve galip gelen kabilenin, zayıf ve yenik düşen kabileden öldürdüğü her bir kişinin diyeti sadece elli vesk; zayıf kabilenin üstün kabileden öldürdüğü her bir kişinin diyeti ise bunun iki katı olan yüz vesk olacaktı. (Bir vesk ise altmış sâ' denk gelmektedir). Bu uygulama, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hicret ederek Medine'ye gelinceye kadar böyle devam etti. Onun Medine'ye gelişiyle birlikte her iki topluluk da kendisine boyun eğdi. O sırada Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- henüz düşmanlarına karşı üstünlük sağlamamış ve bu iki topluluğu kendisine itaat etmeye zorlamamıştı. Çünkü bu olay hicretin ilk dönemlerinde gerçekleşmişti ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- onlarla barış hâlindeydi. Derken zayıf olan topluluk, güçlü olan topluluktan bir kişiyi öldürdü. Bunun üzerine güçlü olan topluluk, zayıf olan topluluğa haber göndererek, 'Aramızdaki anlaşma gereğince bize yüz vesk gönderin' dedi. Zayıf olan topluluk ise şöyle karşılık verdi: 'Dinleri bir, soyları bir ve memleketleri bir olan iki topluluk arasında, birinin diyeti diğerinin diyetinin yarısı olacak şekilde bir uygulama hiç görülmüş müdür?! Biz size bu miktarı ancak bize yaptığınız haksızlık ve sizden duyduğumuz korku sebebiyle veriyorduk. Fakat Muhammed geldiğine göre artık bunu size kesinlikle vermeyeceğiz. Bunun üzerine iki topluluk arasında neredeyse savaş çıkacaktı. Sonra, aralarında hüküm vermesi için Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i hakem tayin etmeye razı oldular. Ancak güçlü olan topluluk kendi arasında düşünüp şöyle dedi: 'Allah'a yemin olsun ki Muhammed, sizin için öldürülenlerden dolayı size, bizim için öldürülenlerden dolayı bize verdiğinin iki katını vermeyecektir.' Gerçekten de doğru söylemişlerdi. Bize verdikleri bu şeyleri ancak bizim onlara yaptığımız zulüm ve onları baskı altında tutmamız sebebiyle verdiler. Bunun üzerine Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vereceği hükmü gizlice öğrenmesi için birini gönderdiler ve şöyle dediler: 'Eğer size istediğiniz hükmü verirse onu aranızda hakem tayin edersiniz. Fakat size arzu ettiğiniz hükmü vermezse onu bırakırsınız ve aranızda hakem kabul etmezsiniz.' Bunun üzerine, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in görüşünü öğrenmek için münafıklardan bazı kimseleri gizlice Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem'e gönderdiler. Onlar Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanına geldiklerinde Allah Teâlâ vahiy indirdi ve Rasûlü'ne, onların bütün durumlarını ve ne amaçladıklarını haber verdi. Bunun üzerine Allah Teâlâ, Mâide sûresinde şu âyetleri indirdi: "Ey Peygamber! Küfürde yarışıp duranlar seni üzmesin. Onlar, 'İman ettik' dedikleri hâlde kalpleriyle iman etmeyenlerdir..." [Mâide: 41]. Şu âyete kadar: 'Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar fâsıkların ta kendileridir.' [Mâide: 47] İbn Abbas -radıyallahu anhuma- şöyle dedi: Allah'a yemin ederim ki, Allah Teâlâ o iki kabile hakkında şu ayetler indirilmiştir: "Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir." [Maide: 44]. Ve '...İşte onlar zalimlerin ta kendileridir.' [Mâide: 45] '...İşte onlar fâsıkların ta kendileridir.' [Mâide: 47] ve Allah -Azze ve Celle- bu ikisini kastetmiştir.

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

لجنة الدعوة الإلكترونية
EDC
E-Da'wah Committee